

DE MEERWAARDE VAN EEN PROFESSIONELE BEROEPSKEUZETEST

Tegenwoordig worden er online ontelbare keuzetests en vragenlijsten aangeboden, over allerlei onderwerpen. Ook voor het maken van de juiste studie- en beroepskeuze zijn er heel veel tests.

Soms levert een test best mooie inzichten op. Maar vaak zijn de uitkomsten van gratis tests niet zo logisch, onduidelijk of zelfs tegenstrijdig. De begrijpelijke conclusie van velen is dan dat psychologische tests maar weinig zeggen of zelfs nutteloos zijn. En eigenlijk klopt dat ook wel. Want gratis testjes en vragenlijsten hebben meestal grote beperkingen en nadelen. Hieronder leggen wij uit hoe dat zit, en welke tests c.q. onderzoeken wel nuttig en inzicht gevend zijn.

Een korte, snelle test is niet betrouwbaar

De meeste (gratis) internet-tests zijn vrij kort, met een beperkt aantal vragen. De deelnemers willen namelijk vaak snel een antwoord op hun (keuze)vraag. Een korte test met een snel antwoord is natuurlijk handig, maar het heeft ook een groot nadeel; een korte test is namelijk zelden tot nooit onbetrouwbaar. Dat zit namelijk zo. Met een beperkt aantal antwoorden gaat de software rekenen. De beperkte hoeveelheid antwoorden krijgt dan veel te veel 'gewicht'. Dat geeft logischerwijs dus ook een (sterk) vertekend beeld, wat weer leidt tot een verkeerd keuze-advies.

Een goede test is daarom altijd vrij lang. Er zijn daarin allerlei herhalings- en controlevragen opgenomen. Dit voorkomt rare uitschieters in de uitslag vanwege één specifiek antwoord.

Geen mooi maar een betrouwbaar beeld

Vaak gehoorde kritiek op psychologische tests is dat men de testuitslag kan sturen in de gewenste richting. Je weet bijvoorbeeld al redelijk wat je wil gaan worden, dus die voorkeur stuurt dan je antwoorden. Een ander punt is de zogenaamde sociale wenselijkheid. Mensen geven doelbewust (sociaal) wenselijke antwoorden, zodat zij daarin als een goed, aardig en/of geschikt persoon naar voren komen. Zeker bij een selectie-onderzoek (assessment) is dat natuurlijk erg belangrijk. Je kunt tests en (persoonlijkheds)vragenlijsten echter ook zo maken dat deze sociale wenselijkheid wordt omzeild. Dat werkt op deze manier:

Maak een keuze uit deze twee stellingen, die allebei best 'mooi' zijn en goed klinken:

- Stelling A: ik doe mijn best in mijn (school)werk;
- Stelling B: ik help anderen graag.

Welke stelling kies je dan? Je kunt/moet dan gewoon kiezen voor de stelling die het beste bij je past, niet voor de stelling die het mooiste klinkt.

Bij ACP gebruiken wij diverse van zulke tests. Verder geldt dat een breed scala van tests, veel testvragen, een uitvoerig persoonlijk gesprek en (gedrags)observaties een scherp en betrouwbaar beeld geven waar alle ruis is uitgefilterd.

'Slimme' software weet lang niet alles

Een online-testuitslag wordt over het algemeen automatisch berekend met behulp van vaste rekenformules. Het advies dat daaruit volgt is vaak vrij specifiek. Zo'n specifiek advies maakt namelijk meer indruk, dan een heel algemeen advies als 'iets met mensen' of 'een technisch beroep'.

De onderliggende software is echter niet slim genoeg om de antwoorden goed te wegen en op de juiste manier te combineren. Ook houdt software weinig tot geen rekening met allerlei persoonlijke wensen, eisen, ervaring, bijzondere omstandigheden etc. Denk daarbij aan vragen als: welk schoolprofiel/vakkenpakket heb je, welke (werk)ervaring heb je, in welke stad wil je wel of juist niet studeren/werken, wat is het salaris dat je kan verdienen, hoe is momenteel de arbeidsmarkt voor jouw droombaan?

De drie keuze-pijlers: wat kan je, wie ben je, wat wil je?

Een goed keuze-advies op maat kijkt zowel naar de capaciteiten, de persoonlijkheid als de interesses. Wij geven bij ACP graag dit 'simpele' voorbeeld: je wilt bijvoorbeeld accountant worden omdat je dan goed verdient. Maar je bent niet zo goed met cijfers, of je kan niet lang stil zitten. Je kan in dat geval beter een andere (studie)keuze maken. Door steeds naar de drie hoofdpijlers te kijken, vind je een studie en (toekomstig) beroep die in alle opzichten bij je passen.

Talenten bepalen sterk je (studie)succes

Naast goed je best doen en hard werken, bepalen je talenten in hoge mate hoe veel succes je zult boeken. Welke talenten nodig zijn voor een taak, varieert natuurlijk sterk. Een technicus heeft bijvoorbeeld vaak heel weinig te maken met (lange) teksten schrijven. Een accountant hoeft juist weer geen technisch of ruimtelijk inzicht te hebben. Een verpleegkundige heeft niet zo veel aan een sterk cijfermatig inzicht. Andere talenten, zoals logisch denkvermogen en taalbegrip, zijn in (bijna) elke functie echter onmisbaar.

Wat net zo belangrijk is, is dat een studie en (latere) functie op het juiste niveau zijn. De inhoud moet niet te moeilijk zijn, want dat is stresserend en frustrerend. Maar het werk moet zeker ook niet te makkelijk zijn. Je vervelen door een gebrek aan uitdaging is net zo erg. Vandaar dat jouw talenten en capaciteiten goed onderzocht moeten worden voor een goed keuze-advies.

Leuk is makkelijker

Mensen willen natuurlijk graag leuke en zinvolle dingen doen. Of je ergens je best voor wil doen, hangt voor velen sterk samen met de vraag of je het leuk vindt. Iets beginnen en volhouden vanuit discipline, kunnen veel mensen niet zo goed. Op zijn minst vraagt het veel energie om iets vol te houden dat je niet leuk vindt. Daarom is het zeer verstandig om in je studie en (toekomstige) werk vooral taken uit te voeren waarvoor je intrinsiek gemotiveerd bent. Met andere woorden: taken die je ook voor de lol zou doen, niet alleen omdat je die moet doen.

Natuurlijk zijn er altijd minder leuke, saaie of vervelende kanten aan (school)werk. Maar als het overwegend interessant is wat je leert en doet, dan zijn de kansen op succes vele malen groter. Een scherp inzicht krijgen in wat je echt leuk vindt en intrinsiek motiveert is daarom een essentiële pijler van plezier, voldoening en succes in opleiding en werk. Dat neemt overigens zeker niet weg dat het ook optimaal bij je persoonlijkheid en je talenten moet passen. Maar de basis van succes en plezier ligt bij het graag *willen* doen; dan wordt veel makkelijker en leuker!

Vragen/meer weten?

Hopelijk helpt het voorgaande om te begrijpen welke tests echt nuttig en betrouwbaar zijn, en op welke zaken je allemaal moet letten om te zorgen dat een studie en/of (toekomstig) beroep in alle opzichten bij je passen.

Heb je vragen over het nut van tests, of wil je weten hoe ACP je kan ondersteunen bij studie- en beroepskeuze-vragen? Neem dan vrijblijvend contact met ons op via 06-13619957 (Arco Poot) of klik hier <https://beroepentest.nl/meerinformatie/> voor onze contactpagina.